

TEBLİĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

PIYASAYA ARZ EDİLEN GÜBRELERİN İZLENMESİNE YÖNELİK TEBLİĞ**(TEBLİĞ NO: 2017/17)****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğın amacı, piyasaya arz edilen gübrelerin paketleme aşamasından son kullanıcıya kadar takibinin sağlanmasına ilişkin gerekli usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik ile 29/3/2014 tarihli ve 28956 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Organik Kaynaklı Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı, İhracatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik kapsamında yer alan gübrelerin son kullanıcıya kadar takibine yönelik içerik ve ambalajların işaretlenmesi ile gübre dağıtıcılarının depo ve/veya satış yerlerine kamera takılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi, 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik, 29/3/2014 tarihli ve 28956 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliđi ile 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmeliđin 17 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) Barkod: Verilerin çeşitli elektronik kodlama yöntemleriyle sunulmasını,
- c) Dağıtıcı: Gübre dağıtıcılık belgesine sahip gerçek ve tüzel kişileri,
- ç) DNA barkod: DNA dizisi temelli barkod sistemini,
- d) İşaretleyici etiket: Piyasaya arz edilen gübrelere eklenecek ve gübrelerin özelliklerini bozmayacak niteliği haiz nanoteknolojik ve biyoteknolojik DNA Barkodu,
- e) Karekod: Datamatrix tipinde iki boyutlu bir barkodu,
- f) Takip sistemi: DNA barkod ile etiketlenmiş ve karekodlarla eşleştirilmiş gübrelerin üretim veya ithalden başlayarak son kullanıcıya kadar geçtikleri her noktadan alınacak bildirimlerle takibini sağlamak üzere kurulmuş bilgisayarlar, veri tabanı, bu veri tabanını işletmeye yarayan bilgisayar yazılımları ve iletişim altyapılarını içeren sistemi,
- g) Teknik düzenleme: Ürünlerin ilgili idari hükümler de dâhil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirleyen ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,
- ğ) Üretici: Ürünleri üreten, ithal eden, imal, ıslah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişi, üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilci ve/veya ithalatçı ve ürünün tedarik zincirinde yer alan, faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) Ürün: Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik ve Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Takip Sistemi****Genel esaslar**

MADDE 5 – (1) Bakanlık, teknik düzenleme çerçevesinde karekod ve DNA barkodlu takip sistemi ile kamera sisteminin kurulum ve işletilmesi ile ilgili faaliyetleri ayrı ayrı veya bir bütün olarak yapar veya yaptırır.

(2) Üreticiler, piyasaya arz edilecek gübrelerde izlenebilirliği sağlayacak şekilde karekod ve DNA barkodçeren işaretleyici etiketli takip sistemini kurmak ve uygulamak zorundadır.

(3) İşaretleyici etiket ve karekod bulunmayan ürünler, 4703 sayılı Kanun kapsamında güvensiz ürün olarak değerlendirilir.

(4) Elektronik ürün kodları, ambalajlara ve içerisindeki ürüne de uygulanabilir olur ve ürünün teknik düzenlemeye uygunluğunu bozamaz.

(5) Kurulacak takip sistemi ile ambalajların ve içerisindeki ürünün izlenebilirliği, ürüne eklenecek işaretleyici etiket ile eşlenik olarak sağlanır.

(6) Dağıtıcılar, depo ve/veya gübre satış yerlerine izlenebilirliği sağlayacak şekilde kamera sistemini kurmak zorundadır.

(7) Dağıtıcılar, kurulan takip ve kamera sisteminin bu Tebliğe uygun şekilde uygulanmasından ve sistemin kurulumu ve işlemesi için gerekli altyapıyı sağlamaktan sorumludur.

(8) Takip sistemi, Tarım Bilgi Sistemi ile entegre çalışır.

(9) Takip sistemi ve kameralar Bakanlığa eş zamanlı olarak veri akışını sağlayacak şekilde tasarlanır.

(10) Üreticiden son kullanıcıya kadar olan süreçte, ürünlerin sevkiyat ve tesliminde, teslim edilen/alınan ürün üzerindeki karekod okutularak işlem yapılır.

(11) Dağıtıcıdan son kullanıcıya ürün tesliminde, son kullanıcının T.C. Kimlik Numarası veya vergi kimlik numarası üzerinden takip sisteminden işlem yapılır.

Ambalajlara karekod uygulaması

MADDE 6 –(1) Üreticiler, sahip oldukları tescilli tüm ürünlerin ambalajlarını paketleme aşamasında karekod ile etiketleyerek kimliklendirirler.

(2) Karekod etiketi, ambalaj üzerindeki diğer bilgileri engellemeyecek şekilde iliştilir.

(3) Karekod etiketi üzerinde, benzersiz bir seri numarası bulunur.

(4) Karekod seri numarası, aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde takip sistemi tarafından tahsis edilir:

a) Üreticiye ait lisans.

b) Ürüne ait tescil.

c) Seri ve/veya parti numarası.

ç) Üretim tarihi, son kullanma tarihi.

(5) Karekod seri numaraları, ambalaj içerisindeki ürüne uygulanacak işaretleyici etiket ile aynı seri numaralarına sahip olur.

(6) Karekodda bulunan bilgiler DNA barkod içeriğinde de bulunur ve karekod ile eşlenik olur.

Ambalaj içindeki ürüne işaretleyici etiket eklenmesi

MADDE 7 –(1) Üreticiler, izlenebilirliğin tam olarak sağlanması için piyasaya arz edecekleri tescilli tüm ürünlerini işaretleyici etiket ile kimliklendirirler.

(2) İşaretleyici etikette bulunan DNA barkod seri numarası, karekod seri numaraları ile eşlenik olur ve aynı bilgileri içerir.

(3) İşaretleyici etiket, paketleme aşamasında üreticiler tarafından eklenir.

(4) Kullanılacak işaretleyici etikette bulunması gereken özellikler şunlardır:

a) Elektronik kodlama sistemine uygun olmak.

b) Her bir üründe ayrı ayrı kimliklendirme, kişiselleştirme, takip ve izleme yapılmasını sağlayabilmek.

c) İnsan sağlığı açısından tüketime uygun olmak.

ç) Çevreye zararlı olmamak.

d) Sabit veya mobil cihazlarla varlığı, oranı kontrol edilebilen ve etiketi okunabilen nitelikte olmak.

e) Ambalajdaki karekod uygulaması ile eşlenik çalışabilmek.

Kamera sisteminin kurulması

MADDE 8 –(1) Dağıtıcılar, gübre satış yerlerine/depolarına kamera sistemi kurmakla yükümlüdür. Birden fazla satış yeri veya depo var ise kamera sistemi her birine ayrı ayrı kurulur.

(2) Kameralar tüm depoyu görecektir şekilde bir veya birden fazla sayıda, tekniğine uygun olarak kurulur.

(3) Kameralar, tüm giriş-çıkış yerlerini görecektir ve kör nokta kalmayacak şekilde konumlandırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Düzenleme yetkisi

MADDE 9 –(1) Bakanlık, bu Tebliğin uygulanması ile ilgili her türlü düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

İdari yaptırımlar

MADDE 10 –(1) Bu Tebliğ ile getirilen yükümlülükleri uymayanlara, 4703 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak çıkarılan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik ile Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca öngörülen idari yaptırımlar uygulanır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünleri üreticiler ile piyasaya arz eden dağıtıcılar, en geç 31/12/2017 tarihine kadar faaliyetlerini bu Tebliğ hükümlerine uyumlu hale getirmek zorundadır. Ancak,

7 nci madde hükümlerine uyum süresi, Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Organik Kaynaklı Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı, İhracatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik kapsamındaki ürünler ile 10/10/2015 tarihli ve 29498 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nitrat Azotu İçeren Kimyevi Gübrelerin Satışı, Nakli ve Stok Bildiriminin Kontrolüne Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2015/42) kapsamındaki ürünler haricindeki diğer ürünler için en geç 1/7/2018’dir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ve bu Tebliğ hükümlerine uyum sağlaması için öngörülen tarihlerden önce piyasaya arz edilen ürünlerin, son kullanma tarihine kadar satışına izin verilir.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.